

ПРВ МАКЕДОНСКИ КОНГРЕС ЗА ИСТОРИЈА НА МЕДИЦИНТА

АРДЕЛІОНІСТІЛІНГІСІМДАМ
(CONVENTION OF THE MEDICAL HISTORY)

ПЛАНІТІЛІНГІСІМДАМ
(PLANETLICHEN MEDIZIN)

Следни документи

ГЛАВЕНІ ДОКУМЕНТИ

ВІДМЕДСКА АКADEMІЯ
(MEDICAL ACADEMY)
ШАКІСТІЛІНГІСІМДАМ
(PLANETLICHEN MEDIZIN)
ЛЕКТУРА

ЗБОРНИК НА ТРУДОВИ

ІІІ МІжнародний симпозіум з історії медицини
в міжнародному контексті. Століття першого тисячоліття до
н.е. - століття юстиції та епидемій. Відкриття
відомостей від археології до сучасності. Відкриття
від фармацевтичної хімії до клінічної анестезії.
ІІІ МІжнародний симпозіум з історії медицини
в міжнародному контексті. Відкриття

Организатори на Конгресот

МАКЕДОНСКА АСОЦИЈАЦИЈА ЗА
ИСТОРИЈА НА МЕДИЦИНТА (МАИМ)

ЈЗО МЕДИЦИНСКИ ЦЕНТАР- ШТИП

Покровители

Македонска Академија на
Науките и Уметностите(МАНУ)

Ректорат на Универзитетот
"Св.Кирил и Методиј"-Скопје

Генерален Спонзор
Фото "Трајче"-Штип

Најсрдечно им благодариме на нашите покровители, и
на генералниот спонзор Фото "Трајче" кои ни помогнаа
да бидеме успешни организатори.

Посебна благодарност му упатуваме на проф.д-р
Никола Пановски и Академик д-р Жан Митрев кои се
најзаслужни за печатењето на Зборникот

Алибеговски Цевар - Скопје ИЗДАВАЧ

оддо наоеио Пондеси

ПРВАТА ГЕНЕРАЦИЈА
МАКЕДОНИЈА
Македонска Асоцијација за
историја на медицината (МАИМ)

ЗА ИЗДАВАЧОТ

Елена Јосимовска

ГЛАВЕН УРЕДНИК

Петар Бојациевски

ЛЕКТУРА

Проф. д-р Душко Цацков

Светото събрание на МАИМ в Скопје, 2002 г. На снимката са присъствали и представители на Асоцијацијата на македонските лекари и на македонските лекари в чужбина.

Почесен Конгресен одбор

Акад. Ѓорѓи Ефремов - претседател на МАНУ
Проф.д-р Петар Милошевски - Министер за здравство на РМ
Доц.д-р Владо Поповски - државен секретар за здравство
Проф.д-р Александар Анчевски - ректор на Универзитетот-
"Св. Кирил и Методиј" - Скопје
Проф.д-р Коста Балабанов - почесен генерален конзула на Јапонија во РМ
Проф.д-р Витомир Мицев - претседател на Македонско лекарско друштво
Проф.д-р Алексеј Дума - претседател на лекарска комора на РМ
Проф.д-р Будимир Павловиќ - директор на Музејот на српската медицина во
Белград
Проф.д-р Бисерка Белицза - ХАЗУ - Загреб
Проф.д-р Миладин Апостолов - Медицински факултет - Софија
Проф.д-р Георг Минга - Медицински факултет - Тирана
Прим.д-р сци Никола Камчев, трансфузиолог
Илија Галчев историчар на медицината - Софија
Николчо Лазаров - претседател на Основен суд - Штип
д-р Ѓорѓи Денков - директор на ЈЗО Медицински центар - Штип
Димитар Ефремов - градоначалник на Општина - Штип
Илија Галчев - историчар на медицината - Софија
Митрополит Брегалнички г-дин Агатангел

Организационен Одбор

Проф.Елена Јосимовска - претседател
д-р Јасминка Кукубајова Белиќ - секретар
Проф.Верица Јосимовска - благајник
Проф.д-р Кирил Цацков
Прим.д-р Тодор Влахчев
Прим.д-р Милка Камчева
Прим.д-р Зоран Живков
д-р Кирил Милев
Прим.д-р сци. Петар Бојациевски, офтальмолог
Прим.д-р Томислав Шапчевски
Прим.д-р Васил Анчевски
Прим.д-р сци. Арне Ѓоргов
Прим.д-р Исмет Мурати
м-р д-р Илија Глигоров
ВМС Нада Николик, главна медицинска сестра на ЈЗО Медицински центар -
Штип
ВМТ Трајко Босевски

Научен Одбор

Прим.д-р сци. Петар Бојациевски - претседател, прим.д-р сци.
Никола Камчев, прим.д-р Тодор Влахчев, прим.д-р Томислав Шапчевски,
проф.д-р Кирил Цацков, проф. Елена Јосимовска

189	Канчев Никола, Витларова Јорданка .. Шејлок О - ауна-Б-вемјот О	196
	Раздел од кој ја разговараат ојците на отците и братовчедите	
	осврт на разговорот на трансфузиолошките XX години	
190	Скидановски Димитрија .. Битола .. вјорк О - вјорн возјас Т	166
	Здравствениот осврт на историјата на Битола	
191	Кукубајовски Атанас .. Битола .. вјорк О - вјорн дефхокот Матек донизод под 147	
192	Кукубајовски Атанас .. Битола .. вјорк О - вјорн дефхокот Матек донизод под 147	149
193	Кукубајовски Атанас .. Битола .. вјорк О - вјорн дефхокот Матек донизод под 147	153
194	Славјанка Влаччева - добитничка на меѓународните турнири	
195	Секирините	
196	Малковски Стојан .. Битола .. вјорк О - вјорн дефхокот Матек донизод под 157	
	Здравствените прилики во Македонија помеѓу 1900 и 1945	
197	Марков Георги - Конак .. пепноД .. автормот икоенаш	158
	- Пакистанскиот министер, сточникот и фармацевтичките производи	
	Изградбата на македонската археологија	
198	Митрев Дончо - Кавадарци и црквите им	169
	Пријација и македонија	
199	Митревска Венера, Правда, Вера .. Битола .. овонаму	171
	Педијатријската служба	
200	Митревска Венера .. Охрид .. ппш .. вјорн дефхокот	181
	Разговор на научниот конгрес за медицина во Битола	
	СИР-Каталогизација во публикација	
	Народна и универзитетска библиотека "Св. Климент Охридски"	
	Скопје	
	Медицина	
	Битола	
201	61 (091) ((062)	197
	Разговор на научниот конгрес за медицина во Р. Македонија	
	ЗБОРНИК на трудови / Прва македонски конгрес за историја на	215
	медицината, 07-08.06.2001 год.; [Петар Бојациевски главен	
	уредник]. - Штип : Македонска асоцијација за историја на	
	медицината, 2004. - 366 стр. ; илустр. ; 24 см. - (Едиција	
	Одделни научни трудови)	
	София - Скопје	231
	Фусноти кон текстот.	
	Поповски Зоран, Поповски Борис - Битола .. 237	
	Издавачка куќа за научните издавачки појави забележани во македонскиот фолклор	
	ISBN: 9989-2122-2-8	
202	1. Бојациевски, Петар 2. Македонски конгрес за историја на	245
	медицината (1 ; 2001)	
a) Медицина - Историја - Собири	Гамарџиски ..	
COBISS. MK-ID 58947594	Тетово ..	
	Годишните сите гробови во II век и првите две десетини од III век	

СОДРЖИНА

1. Алибеговски Џевад - Скопје	5
Првата генерација лекари по ослободувањето на Македонија	
2. Анчевски Васил - Куманово	11
Развојниот пат на заводот за здравствена заштита – Куманово	
3. Бојациевски Петар – Битола.....	23
Два века хоспитална здравствена заштита во Битола	
4. Босеоски Трајко - Штип.....	37
Формирањето на специјалната болница за белодробна туберкулоза - Штип	
5. Влахчев Тодор - Штип	39
Светите Климент и Наум Охридски каколечители	
6. Глигоров Илија, Стојчев Ванче - Скопје	41
Лекувањето во Илинденското востание	
7. Грков Стојан, Попова-Рамова Елизабета, Гркова Бети- Скопје ...	53
Историски развој на физикалната медицина и медицинска рехабилитација во Македонија	
8. Димитрова Дијана - Битола.....	57
Историски развој на службата за трансфузиологија при мед.центар “д-р Трифун Пановски -Битола”	
9. Душкоски Јован, Јанковска - Душкоска Ангелина - Охрид	61
Историја на медицината во Медицински центар Охрид	
10. Ѓорѓиевска Аница – Битола	65
Здравствената култура во Хераклеа Линкестис	
11. Ѓорѓов Арне - Скопје	75
Здравствените прилики во Македонија помеѓу двете светски војни, со осврт на Македонија	
12. Ѓоршевски Сандре, Мишковска Оливера, Тноковски Тирчо- Битола..	79
Историја на специјалистичка Оторинолошка дејност во Битола	
13. Закоска Маја - Тетово	85
55-те години на болницата во с. Лешок	
14. Јосимовски Јосип, Јосимовска Верица - Штип	91
Колерата 13-та година во Брегалничкиот регион	
15. Јосимовска Елена - Штип	97
Превентивата во Македонија помеѓу двете светски војни	
16. Јосифова Загорка, Ангелов Орце, Клинчаров Блашко - Кавадарци...	101
Превентивната дејност во Кавадарци со посебен осврт на ХЕС службата	
17. Камчев Никола, Камчева Милка - Штип.....	105
Развој на крводарителството во Р. Македонија со посебен осврт врз развојот во општина Штип	

18. Камчев Никола, Витларова Јорданка - Штип	133
Развој на трансфузиолошката служба во Р. Македонија со посебен осврт на развојот на трансфузиолошката служба во Општина Штип	
19. Китановски Димитрија - Ресен.....	141
Здравството во Преспа од крајот на IXX век до денес	
20. Кукубајова-Белиќ Јасминка - Штип, Грличков Мане - Скопје.....	147
Краток осврт на историјата на Бехтеревата болест	
21. Кукубајова-Белиќ Јасминка, Јосимовска Елена - Штип.....	149
Хомеопатија - корени на нашите традиции	
22. Кукубајова-Белиќ Јасминка, Цацков Кирил - Штип	153
Славјанка Влахчева - добитничка на меѓународно признание за сестринство	
23. Малковски Ѓорѓи - Скопје	157
Здравствените прилики во Македонија помеѓу двете светски војни	
24. Марков Ѓорѓи - Кочани.....	163
Застапеност на Маларијата меѓу училишните деца во Македонија во средните години на дваесетиот век	
25. Митрев Дончо - Кавадарци	169
Патување низ времето	
26. Митревска Венера, Пренда Вера - Битола	171
Педијатристската служба во Битола низ предизвиците на времето и нејзиниот развој	
27. Микуновиќ Миле - Охрид	181
Развој на ЈЗО Специјална болница за ортопедија и трауматологија "Св. Еразмо" - Охрид	
28. Мишковска Оливера, Горшевски Санде, Тноковски Тирче -Битола	193
Стручниот развој на службата за уво нос и грло во ЈЗО	
Медицински центар - Битола	
29. Мурати Исмет - Кичево.....	197
Историја и проблемите на спортската медицина во Р. Македонија	
30. Николов Димитар - Штип	215
Примена на камилицата во стоматологијата	
31. Пауновска Бранислава - Скопје.....	219
Здравствено-просветнатамисла во црковните и манастирските фрески на Македонија	
32. Пауновска Бранислава - Скопје.....	231
Некои психосоматски појави забележани во македонскиот фолклор	
33. Поповска Еленица, Поповски Зоран, Поповски Борис -Битола..	237
Развојниот пат на службата за училишна медицина во Битола	
34. Поповски Зоран, Спасевски Димитар, Поповска Еленица - Битола ...	243
Развојниот пат на здравството во Демир Хисар	
35. Самарџиска-Манева Цветанка - Штип.....	249
Портрет на прим. д-р Борис Самарџиски	
36. Светозаревиќ Бранислав - Тетово	253
Лекарите во Тетово во 19 век и првите две децении од 20 век	

ПРИЛОЖЕНИ СОУНДАРНА ПРОФИЛА
СОУНДАРНАТА БОЛЕСТ

37. Стојчев Ванче - Скопје 261
Турската војска и воените болници во Македонија при крајот на IXX и почетокот на XX век
38. Трајков Илија - Скопје 269
Дејноста на респираторниот центар на клиниката за инфективни болести од неговото формирање во 1957 до 1987 година
39. Тромбева Дона - Битола 275
Развој на службата за инфузиони раствори во Битола
40. Чакарјаневски Ѓорѓи - Скопје 279
Главниот штаб на НОВ и ПО на Македонија и формирањето на санитетската служба
41. Чепреканов Тодор - Скопје 291
Британските воени мисии во Македонија и санитетската помош на НОВ и ПОМ
42. Шапчески Томислав - Прилеп 299
Размислувања за статусот, временско-терминолошкото детерминирање со обид за поточно номинирање на основоположништвото и почетоците на македонската медицина
43. Џимревски Јордан, Мишевска Славица, Џимревска Маријана
Куманово 311
Портрет на д-р Кирил Георгиев - Кавадарков
44. Прилог на Зборникот 315
Елена Јосимовска - Штип
Портрет на Бранислава Пауновска, ветеран историчар на медицината во Македонија